

کد کنترل

301

B

301B

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمکن) - سال ۱۴۰۰

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۹۹/۱۲/۱۵

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

رشته زبان و ادبیات فارسی - (کد ۲۱۰۱)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سوال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: - کلیات ادبی (تاریخ ادبیات، دستور، عروض و قافیه، نقد و نظریه‌های ادبی معاصر) - متون نظم و نثر - زبان عربی - متون نظم - متون نثر - بلاغت	۱۰۰	۱	۱۰۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

■ عین الأسباب للجواب عن الترجمة أو التعریف أو المفهوم (٩-١)

١- عین الصحيح:

- ١) «إِنَّقُوا اللَّهُ وَ قُولُوا قُوْلًا سَدِيدًا»: تقوای خدا پیشه کنید و هنگام سخن گفتارتان محکم و استوار باشد!
- ٢) «إِنَّا زَيَّنَا السَّمَاءَ الدَّيْنَ بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ»: ما آسمانهای دنیا را با زینت ستارگان آراستیم!
- ٣) «فَتَمَثَّلَ لَهَا بِشَرًا سُوِيًّا»: انسان راست قامتی برای او نمایان شد!
- ٤) «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا»: بی‌شک قرآنی عربی نازل کردیم!

٢- «تَؤْمِنُ أَنَّ أَوْبَوْ لَهَا بِنَهْبٍ وَ لَمْ تَعْلَمْ بِأَنَّ السَّهْمَ صَابِباً»:

(۱) امیدوار است که همراه غنایم نزد او بازگردم و نمی‌داند که تیر در من کارگر افتاده است!

(۲) آرزوی وی اینست که برای او با غارتی بیایم و حال اینکه نمی‌داند تیر او به هدف خورده است!

(۳) به خود امیدواری می‌دهد که رجعت من همراه غنایم باشد ولی خبر ندارد که تیرها از کار افتاده است!

(۴) بازگشت من با دستان پر برای او از جمله احلام وی است درحالی که خبر ندارد تیری مرا هدف قرار داده است!

٣- «يَنْبَغِي أَنْ لَا نَعْلَقَ أَهْمَيَةَ تَارِيْخِيَّةَ وَاسِعَةَ عَلَى قَصْصِ الْعَصْرِ الْجَاهْلِيِّ الَّتِي ذُكِرَتْ فِي الْأَغْنَانِ، فَإِنَّ الرَّوَاةَ حَرَقُوا فِيهَا كَثِيرًا!»:

(۱) برای قصه‌های جاهلی که در کتاب الأغانی آمده است نباید اهمیت تاریخی زیادی قائل شویم، زیرا راویان بسیاری در آنها تحریف کرده‌اند!

(۲) قصه‌های جاهلی را که در کتاب الأغانی آمده است نباید اهمیت تاریخی زیادی قائل شویم، زیرا راویان در بسیاری از آنها تحریف کرده‌اند!

(۳) شایسته است که داستانهای دوره جاهلی اغانی را شرح و تفسیر تاریخی نکنیم، به جهت اینکه راویان تاریخ به انحرافات بسیاری در آنها پرداخته‌اند!

(۴) برای داستانهای دوره جاهلی که در کتاب اغانی ذکر شده نباید اهمیت تاریخی گسترده‌ای قائل شویم، چه راویان در بسیاری از آنها تحریف کرده‌اند!

۴- « إنَّ أَهْمِيَّةَ لَا تُرْجِعُ إِلَى أَنَّهُ كَانَ كَاتِبًا مِنْ كِتَابِ الدَّوَاوِينَ وَ إِنَّمَا تُرْجِعُ إِلَى أَنَّهُ كَانَ مُتَرْجِمًا وَ حَوْلَ أَنْ يَنْقُلَ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ خَيْرٌ مَا عَرَفَهُ فِي الْفَارَسِيَّةِ!»:

(۱) جایگاه والایی که او از آن برخوردار است بخارط این نیست که نویسنده دیوان بود، بلکه به این خاطر است که او مترجمی بود که بهترین چیزهای را که در زبان فارسی می‌یافتد به عربی منتقل می‌کرد!

(۲) اهمیت او به این مربوط نمی‌شود که نویسنده‌ای از کتابان دیوانهای دولتی بود، بلکه به این مربوط می‌شود که او مترجم بود، و سعی کرد بهترین چیزی را که در فارسی می‌شناخت به عربی منتقل کند!

(۳) اهمیتی که او در زبان عربی دارد به دلیل نویسنده‌گی وی در دیوان نیست، زیرا او مترجم هم بود و سعی داشت همه چیزهای مفیدی که در زبان فارسی وجود داشت به عربی ترجمه کند!

(۴) وی که نویسنده‌ای از کتابان دربار بود از اهمیت بسیاری برخوردار است، فقط به این دلیل که هر آنچه را در زبان فارسی مفید می‌داند وارد زبان عربی می‌کرد!

۵- « لِيَسْ مِنَ الصَّوَابِ اعْتِبَارُ الشَّعْرِ الْحَرَّ فِي إِيَّارَنْ مِنْ مُسْتُورَدَاتِ الْغَربِ، فَإِنَّهُ فِي الْحَقِيقَةِ اسْتِمْرَارُ الْشَّعْرِ التَّقْليديِّ وَ لَكِنَّهُ بِثُوبِ جَدِيدٍ!»:

(۱) این درست نیست که شعر آزاد اعتبار و اهمیت خود را از غرب گرفته است، چه آن در حقیقت شعر سنتی فارسی است با شکلی نو!

(۲) صواب نیست که شعر نو را از صادرات غربیان به ایران بدانیم، زیرا آن واقعاً همان شعر تقليدی فارسی است با شکلی جدید!

(۳) صحیح نیست که شعر آزاد را در ایران از واردات غرب بشمار آوریم، چه آن در حقیقت ادامه شعر سنتی است اما با جامه‌ای نو!

(۴) نباید اعتبار شعر نو را در ایران از واردات غرب پنداشت، زیرا در واقع آن استمرار شعر کهن است با جامه‌ای جدید!

۶- « وَالشَّيْبُ يَنْهَضُ بِالشَّبَابِ كَأَنَّهُ لَيْلٌ يَصْبَحُ بِجَانِبِيهِ نَهَارٌ!». الأَقْرَبُ مِنْ مَعْنَى الْبَيْتِ:

(۱) مرا برف باریشه بر پر زاغ نشاید چو بلبل تماشای باع!

(۲) شادی مکن از زدن و شیون مکن بر مرگ

(۳) فلا جزع إنْ فَرَقَ الدَّهْرَ بَيْتَنا

(۴) ينال الفتى في عيشه و هو جاحد

« رأيت حياة المرء ترخص قدره فإن مات أغله المنايا الطواوح!»:

(۱) هلك امرؤ لم يعرف قدره!

(۴) مرگ شتری است که در هر خانه‌ای می‌خوابد!

(۳) الموت في حياتكم المقهورين!

-٨ «قديمترین نمونه‌های نشر موجود که به زبان فارسي تصنیف شده نشان می‌دهد که نشر فارسي هم مثل شعر فارسي، قديمترین نمونه‌ها يش اسلامي است!»:

١) أقدم نماذج للنثر المصنف باللغة الفارسية يدل على أن النثر الفارسي أقدم نماذجه كما هو في الشعر إسلامي أيضاً!

٢) أقدم النماذج الموجودة للنثر الفارسي والمصنفة بهذه اللغة هي الأخرى تدل على أنها إسلامية كالشعر الفارسي!

٣) إن أقدم النماذج المصنفة باللغة الفارسية هي الأخرى تدل على أن النثر الفارسي حاله حال الشعر الفارسي إسلامي أيضاً!

٤) إن أقدم نماذج النثر الموجودة والمصنفة باللغة الفارسية تدل على أن أقدم نماذج النثر الفارسي هي كالشعر الفارسي إسلامية أيضاً!

-٩ «خشونت ویرانگر می‌تواند مانع عملی شدن هرگونه آرامش و امنیت شود، بخصوص اگر نیروهای ویرانگر، پنهان و آشکارا به اهداف خود جامه عمل بپوشانند!»:

١) العنف المدمر من شأنه أن يقضي على كل ما يمكن تحقيقه من استقرار أو أمن، خصوصاً إذا بقيت القوى المدمرة تعمل في أهدافها في الخفاء والعلن!

٢) إن العنف مدمر يمكن له أن يزيل كل ما يمكن في وجوده من الاستقرار أو الأمانة، خاصة إن تبقى القدرات المدمرة تقوم بأعمالها وأهدافها خفية وعلنياً!

٣) إن التعسف المهلك يستطيع أن يمحو كل ما يمكن أن يحقق من الاستقرار أو الأمانة، و لا سيما في حال بقيت المدمرات تعمل علنياً وغير علني لأهدافها!

٤) التعسف المهلك شأنه أن يقضي على جميع ما يجوز عمله من استقرار أو أمن، على الخصوص إن بقيت القوات المدمرة تقوم بالعمل عند الخفاء والعلن!

■ عين المناسب للجواب عن التشكيل (١٠ و ١١) ■

-١٠ عين الخطأ:

١) يا بُنيِّ اجعلْ نَفْسَكَ مِيزَانًا فِيمَا بَيْنَكَ وَبَيْنِ غَيْرِكَ،

٢) فَاحْبِبْ لِغَيْرِكَ مَا تُحِبُّ لِنَفْسِكَ، وَاكْرَهْ لَهُ مَا تَكْرَهُ لَهَا،

٣) وَ لَا تَظْلِمْ كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ، وَ أَحْسِنْ كَمَا تُحِبُّ أَنْ يُحْسَنَ إِلَيْكَ،

٤) وَ إِسْتَقِبْ مِنْ نَفْسِكَ مَا تَسْتَقِبُ مِنْ غَيْرِكَ، وَ ارْضِ مِنَ النَّاسَ بِمَا تَرْضَاهُ لَهُمْ مِنْ نَفْسِكَ!

١١ - عین الخطأ:

- ١) إنَّ أصحابَ المصالحِ والمَارِبِ وَالْمُتَطَلِّعِينَ إِلَى السُّلْطَةِ، لَا يَجِدُونَ أَيَّ سَبِيلٍ،
- ٢) إِلَى الْوُصُولِ إِلَى هَذِهِ التَّطَلُّعَاتِ إِلَّا عَبْرَ إِسْتِلَابِ الْوَاقِعِ،
- ٣) بَعْضِ خُصُوصِيَّاتِهِ وَالتَّقْمِصُ بِرَدَاءِ الشَّرِّعَةِ، وَهَذَا لَا يَكُونُ إِلَّا،
- ٤) مِنْ خِلَالِ إِسْتِبعَادِ الشَّرِّعَةِ وَإِتَّبَاعِ سِيَاسَةِ التَّفَرِّقَةِ بَيْنَ صُوفَوْفِ أَبْنَاءِ الْأُمَّةِ الْوَاحِدَةِ!

■ ■ عِينُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَالتحْلِيلِ الصرفي (١٢-١٥)**١٢ - «إِذَا سَأَلْتَ عَبْدِي عَنِّي، فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دُعَوةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ» عِينُ الخطأ:**

- ١) دَعَانِ: فَعَلْ ماضٍ، مَعْتَلٌ وَنَاقِصٌ (إِعْلَاهُ بِالْقَلْبِ)، وَالنُّونُ حَرْفٌ وَقَائِيَّةٌ، مَفْعُولُهُ ضَمِيرُ الْيَاءِ الْمَحْذُوفِ
- ٢) الدَّاعِ: مُشْتَقٌ وَاسْمٌ فَاعِلٌ (مُصْدِرُهُ: دُعَوةٌ)، مَعْرُوبٌ وَصَحِيحُ الْآخَرُ وَمَضَافٌ إِلَيْهِ وَمَجْرُورٌ بِالْكَسْرِ
- ٣) إِذَا (الْأُولَى): اسْمٌ غَيْرٌ مُتَصْرِفٌ وَلَا زَمِنٌ إِلَّا سُبْطٌ غَيْرُ الْجَازِمَةِ، وَمَنْصُوبٌ
مَحْلًا عَلَى أَنَّهُ مَفْعُولٌ فِيهِ لِلزَّمَانِ
- ٤) أُجِيبُ: مَضَارِعُ الْمُتَكَلِّمِ وَحْدَهُ مِنْ بَابِ إِفْعَالٍ، مَعْتَلٌ وَأَجْوَفٌ (إِعْلَاهُ بِالْإِسْكَانِ وَالْقَلْبِ)، فَاعِلٌ
الضَّمِيرُ الْمُسْتَترُ

١٣ - «وَلَا تُضِيِّعْ حَقَّ أَخِيكَ اتَّكَالًا عَلَى مَا بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ، فَإِنَّهُ لَيْسَ لَكَ بِأَخٍ مِنْ أَضَعَتْ حَقَّهُ!». عِينُ الخطأ:

- ١) تُضِيِّعُنَّ: فَعَلْ مَضَارِعٌ مِنْ بَابِ تَقْعِيلٍ، مَبْنَىٰ عَلَى الْفَتْحِ لَوْجُودِ نُونِ التَّوْكِيدِ وَمَجزُومٌ مَحْلًا بِحَرْفِ
«لَا» النَّاهِيَّةِ
- ٢) اتَّكَالًا: مَصْدَرٌ مِنْ بَابِ افْتَعَالٍ، وَفِيهِ إِيْدَالٌ الْوَاوُ تَاءً، وَمَفْعُولٌ لِأَجْلِهِ وَمَنْصُوبٌ وَعَامِلُهُ فَعَلٌ
«تُضِيِّعُنَّ»
- ٣) لَيْسَ: فَعَلْ جَامِدٌ مِنْ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ، اسْمُهُ «مَنْ» الْمَوْصُولَةُ، وَخَبْرُهُ الْجَارُ وَالْمَجْرُورُ «لَكَ»
الْمَقْتَمُ عَلَى اسْمِهِ
- ٤) أَخِي: مِنْ الْأَسْمَاءِ الْخَمْسَةِ وَمَجْرُورٌ لِفَظًا بِالْكَسْرَةِ بِحَرْفِ الْيَاءِ الْزَّائِدَةِ، وَفِي مَحْلٍ نَصْبٌ بِأَنَّهُ خَبْرٌ
مَفْرُدٌ لِفَعْلِ «لَيْسَ» النَّاقِصِ

- ٤ - «قم املاً و اسقني كأساً و داع ما فيه مسموماً» . عين الخطأ:
١) أنت: ضمير منفصل مرفوع، و اسم لحرف «ما» من أخوات «ليس» و خبره المفرد «الذى» في محل نصب، و الجملة اسمية
٢) دع: فعل أمر، معنٌل و مثال (له الإعلال بالحذف)، متعدّ و مفعوله الموصول «ما»، و هو عامل للحال المفردة «مسموماً»
٣) كأساً: اسم جامد، متنازع فيه و منصوب على أنه مفعول به للعامل الأول (املاً) لسابقه أو مفعول به ثان للعامل الثاني (اسق) لقربه
٤) الذي: اسم موصول خاص أو مختص، و نعت مرفوع محلاً بالتبعية للمنعوت «أنت»، و صلته فعل «تسقي» و عائدها الضمير المستتر
٥ - «أخذ هذا الشاعر يُنشد شعره أمام الحضور!». عين الصحيح:
١) الشاعر: مشتق و اسم فاعل – معرف بـأ – معرب – صحيح الآخر – منصرف / مضارف إليه و مجرور
٢) يُنشد: مزيد ثالثي (من باب إفعال) – متعدّ – مبني للمعلوم / فعل منصوب لفظاً لأنّه خبر لفعل «أخذ»
٣) الحضور: اسم – جامد و مصدر – معرف بـأ – معرب – صحيح الآخر – منصرف / مضارف إليه و مجرور
٤) أخذ: ماضٍ – صحيح و مهموز الفاء – مبني / فعل من أفعال المقاربة للشروع و اسمه «هذا» و خبره الجملة الفعلية «يُنشد...»

■ ■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٦-٢٠) ■ ■

- ٦ - عين الصحيح عن إعلال «ترضين» للمخاطبة و للمخاطبات:
١) دون الإعلال / إعلال بالقلب
٢) إعلال بالحذف / دون الإعلال
٣) إعلال بالقلب / إعلال بالإسكان
- ٧ - عين عائد الصلة ضميراً بارزاً:
١) هي الدنيا، من رفعته ارتفع!
٢) أين جاري الذي كان رفيق أيامِي!
٣) العاقل هو الذي يتَعَظُ بأمثالات الدهر!

۱۸- عین المنصوب من باب الاختصاص:

- ۱) هم الأفضل لا يدعون شيئاً إلا أن يقوموا بإنجاز وعدهم!
- ۲) نحن الطّلاب نهتم بقراءة دروسنا طول الفصل الدراسي!
- ۳) نحن الّذين ندرس و نطالع مع بعض كي نفهم الدروس الجديدة!
- ۴) هم التّلامذة الّذين يسرّهم كسب العلم أكثر من الدرجة الممتازة!

۱۹- عین ما يجوز فيه تقديم الحال:

- ۱) زميلي ناجح ساعياً!
- ۲) هو صديقي مجتهداً!
- ۳) ما أحسن الطالب ساعياً!
- ۴) لا تعثوا في الأرض مفسدين!

۲۰- عین البدل «كلّ من كلّ»:

- ۱) صدمته رجله سيّارة كانت تعبر الشّارع بسرعة!
- ۲) أراد المعلم أن يمتحن الطلبة نشطاءهم!
- ۳) إنَّ الإنسان ستبليه أسباب الرّدى المنايا!
- ۴) لي أخ ازداد هو قلبه إيماناً!

۲۱- بیت‌های زیر در سرگذشت کدام پادشاه شاهنامه آمده است؟

بـدین اندرون پـنجهـی نـیز خـورد
بـه رـسـم پـرستـندگـان دـانـیـش
هـمـی نـام، تـیـشـتـارـیـان خـوانـدـند
کـجـاـنـیـسـت اـز کـس بـراـیـشـان سـپـاس
هـم اـز دـسـتـوـرـزـان بـا سـرـکـشـیـ»

«زـهـرـ پـیـشـهـای اـنـجـهـ نـکـرـدـ مرـدـ
گـروـهـی کـهـ آـتـورـبـانـ خـوـانـیـشـ
صـفـیـ برـکـشـ بـیدـنـدـ وـ بـنـشـانـدـندـ
بـسـودـیـ سـهـ دـیـگـرـ رـاـشـنـاسـ
چـهـارـمـ کـهـ خـوانـدـ اـهـتوـخـشـ»

- ۱) جمشید
- ۲) فریدون
- ۳) کیخسرو
- ۴) طهمورث

۲۲- در مصرع اول بیت زیر، چه ویژگی مثبتی برای قهرمان ذکر شده است؟

نـهـ دـلـ تـیـرـه دـارـدـ زـرـمـ وـ زـرـنـجـ

- ۱) همراهی قدرت و ثروت با غرور و شجاعت
- ۲) دلیری و شجاعت در عین داشتن قدرت و ثروت
- ۳) پهلوانی و دلاوری به واسطه دوری از قدرت و ثروت
- ۴) مبتلا نشدن به تکبر و غرور با وجود داشتن قدرت و ثروت

۲۳- در شاهنامه، بیت زیر از زبان کدام شخصیت بیان شده است؟

نـدارـنـدـگـرـگـ زـبـانـ رـاـ بـهـ کـسـ»

«هـنـرـ نـزـدـ اـیـرـانـیـانـ اـسـتـ وـ بـسـ»

- ۱) سیاوش خطاب به گرسیوز
- ۲) انوشیروان خطاب به امپراتور روم
- ۳) رستم فرخزاد خطاب به سعد بن ابی وفاص
- ۴) بهرام گور در نامه‌اش خطاب به شنگل پادشاه هند

بر جهان تجاره تو سن (تنداداد)
با یکی پاسدار چوبکزن (کوتوال)
جهان هرگز نخواهد تا تو باشی آدرنگ تو (اندوه)
چون بُز رُس که بیاموزد با سبز گیاه (تابالغ)

بر هر پر خردی نیست که چندین «نیست»

(۱) اگرچه شهرهای آباد و خراب آن [خراسان] پرجمعیت است اما بی خردان فراوانی نزد خردمندان زندگی می‌کنند.
(۲) اگرچه آبادی و ویرانی آن [خراسان] به دست مردم است اما در برابر هر خردمندی چندین بی خرد وجود دارد.

(۳) اگرچه شهرهای آباد و خراب آن [خراسان] خالی از سکنه نیست ولی هر خردمندی می‌داند که جهان خالی از مفسدان نیست.

(۴) اگرچه آبادانی و خرابی آن [خراسان]، به دست خود مردم است، بر همگان پوشیده نیست که خردمندان در برابر مفسدان هیچکاره‌اند.

در عرق آفتاب، چرخ برین را

(۱) برتری مقام و منزلت ممدوح بر چرخ برین
(۲) ترجیح تابناکی ضمیر ممدوح بر تابناکی آفتاب

(۳) عرق کردن خورشید از شدت تابش ضمیر ممدوح
(۴) شرم‌ساری شاعر در مقایسه ضمیر ممدوح با خورشید تابناک

در بیت زیر به کدام باور صوفیانه اشاره شده است؟

چو خلق و بعث نفس ابن آدم

(۱) تجدّد امثال
(۲) تبدیل صفات
(۳) حشر پس از مرگ
(۴) مقام بقای بعد از فنا

کدام گزینه از نظر معنی و مفهوم با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

آب کوئی همی ای بیهده در هاون
به شب اندر زان پروانگ ک روشن

سر خیره پیچ در قزگاند
که به ترب اندر هرگز نبود روغن

تعییر شمس الدین محمد لاهیجی از «عدم» در بیت زیر چیست؟

چو چشم عکس در وی شخص پنهان

(۱) عالم معنا
(۲) اعیان ثابت
(۳) عالم لاهوت
(۴) عالم مملکوت

هم بدان پیرزن مخرقه خر باز دهید
هم به تعویذگر شعوذگر باز دهید

هم بدان آسی آسیمه نظر باز دهید
هم به قرآن تسبیح شمر باز دهید

-۲۴ در ایات زیر کدام واژه درست معنا شده است؟

(۱) آنکه تدبیر او سواری کرد

(۲) باغبانی باید آن بست را

(۳) نباشد کوه را وقت درنگ تو درنگ تو

(۴) رادردان همه با درگهش آموخته‌اند

-۲۵ معنای صحیح بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«گرچه معمور و خرابش همه مردم دارند

(۱) اگرچه شهرهای آباد و خراب آن [خراسان] پرجمعیت است اما بی خردان فراوانی نزد خردمندان زندگی می‌کنند.
(۲) اگرچه آبادی و ویرانی آن [خراسان] به دست مردم است اما در برابر هر خردمندی چندین بی خرد وجود دارد.

(۳) اگرچه شهرهای آباد و خراب آن [خراسان] خالی از سکنه نیست ولی هر خردمندی می‌داند که جهان خالی از مفسدان نیست.

(۴) اگرچه آبادانی و خرابی آن [خراسان]، به دست خود مردم است، بر همگان پوشیده نیست که خردمندان در برابر مفسدان هیچکاره‌اند.

-۲۶ مفهوم کلی بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«غوطه توان داد روز عرض ضمیرش

(۱) برتری مقام و منزلت ممدوح بر چرخ برین
(۲) ترجیح تابناکی ضمیر ممدوح بر تابناکی آفتاب

(۳) عرق کردن خورشید از شدت تابش ضمیر ممدوح
(۴) شرم‌ساری شاعر در مقایسه ضمیر ممدوح با خورشید تابناک

در بیت زیر به کدام باور صوفیانه اشاره شده است؟

بود ایجاد و اسلام دو عالم

(۱) تجدّد امثال
(۲) تبدیل صفات
(۳) حشر پس از مرگ
(۴) مقام بقای بعد از فنا

کدام گزینه از نظر معنی و مفهوم با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) اندرین جای سپنجی چه نهادی دل
(۲) چون طمع داری افروختن آتش

(۳) تدبیر بکن مباش عاجز
(۴) زین خسان خیره چه جویی چو همی‌دانی

تعییر شمس الدین محمد لاهیجی از «عدم» در بیت زیر چیست؟

عدم آینه، عالم عکس و انسان

(۱) عالم معنا
(۲) اعیان ثابت
(۳) عالم لاهوت
(۴) عالم مملکوت

مفهوم کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) آن زکال آب و سپندی که عرض دفع نکرد

(۲) هیکل و نشره و حرزی که اجل بازنشاشت

(۳) نوشدارو و مفرح که جوی فعل نکرد

(۴) رشته پرگره و مهر تسبیح قرایان

شاخ گوزن اندر هوا اینک نگون سار آمده»
قامت شده خم غضنفران را
ماه چو شاخ گوزن روی نمود از حجاب
پشت خم در خدمت آن شیرمردان دیده‌اند
شیر چون شاخ گوزنان پشت را کردی دو تا
بی‌دانه من آبزده است آسیاب‌شان»

۴) آماده کار بودن ۳) بی‌آب بودن

نبی از جهل تو فرود آید
حکمت از خبث تو سرود آید
۱) چون تو باطنی گمراه داشتی سرود و حکمت بر تو خوانده شد و بهدلیل رفع جهل تو پیامبر مبعوث شده است.
۲) تو سرود و آواز را بهدلیل خبث باطن حکمت به شمار می‌آوری و قرآن و وحی خدا را به واسطه جهل نازل و پست
می‌شماری.
۳) خبث باطن تو باعث می‌شود که حکمت را چون نوا و سرود کم‌اهمیت شماری و جهل تو باعث شده قرآن نزد تو
کم‌قدار به نظر برسد.
۴) تا باطنی ناپاک داری از حکمت در کی حاصل نخواهی کرد و تا جهل در تو هست هرگز از وحی و قرآن بهره‌ای
نمی‌بری.

ض_____عا را ز ل_____ف داده دو به _____ر
ک_____ه تواند قف_____ای او خ_____وردن؟
شکر سیلی حق ک_____ه داند کرد؟
حک_____م را بختیان بار کش_____ند

کاب به دل می‌شود آتش به جان»

- ۱) هنگام خزان در خود تأمل کن چرا که تأمل مایه نشاط دل است و شور جان.
- ۲) چون فصل خزان دیدی مهیای مرگ باش تا سختی آن بر تو هموار شود.
- ۳) هنگام پیری عشق بورز، زیرا عشق زداینده ضعف و سستی است.
- ۴) هنگام پیری شجاع باش، زیرا ترس موجب اضطراب می‌شود.

- ۳۱ - تصویر شاعرانه بیت زیر به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟

«کرده در آن خرم فضا، صید گوزنان چند جا

۱) چون شاخ گوزن بر در تو

۲) صبح چو پشت پلنگ کرد هوا را دو رنگ

۳) بس پلنگان گوزن افکن که چون شاخ گوزن

۴) پیش پیکان دو شاخش از برای سجده‌ای

- ۳۲ - در بیت زیر، «آب زده بودن آسیاب» کنایه از چیست؟

«گرنان طلب کنند در من زنند از آنک

۱) تعطیل بودن ۲) ویران بودن

- ۳۳ - معنی صحیح بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«حکمت از خبث تو سرود آید

- ۳۴ - مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

۱) گردن گردان شکسته به فهر

۲) کو در این راه گردنی گردن

۳) پیش دیوان حکم او جز مرد

۴) گردانی که با خدای خوشند

- ۳۵ - معنی کلی بیت زیر کدام است؟

«راه به دل شو چو بدیدی خزان

۱) هنگام خزان در خود تأمل کن چرا که تأمل مایه نشاط دل است و شور جان.

۲) چون فصل خزان دیدی مهیای مرگ باش تا سختی آن بر تو هموار شود.

۳) هنگام پیری عشق بورز، زیرا عشق زداینده ضعف و سستی است.

۴) هنگام پیری شجاع باش، زیرا ترس موجب اضطراب می‌شود.

- ۳۶ - کدام بیت درست معنی شده است؟

دامن از این بی نمک خود چشی

۱) گر جو سنگی نمک خود چشی

(اگر به حقیقت وجودی خود پی بری از خودپسندان دوری می‌کنی).

آدمی آن است که اکنون پری است

۲) چون فلک از عهد سلیمان بری است

(از عهد سلیمان به بعد پریان مسخر هیچ آدمی نشدند).

بر پدر طبع بدارد درست

۳) نسبت فرزندی ابیات چشت

(هر بیتی بر خلق و خوبی آفریننده خود دلالت دارد).

وام زمین را بمه عدم بازده

۴) حرف زبان را به قلم بازده

(قلم را بار دیگر سخنور کن و زمین را از نابودی برهان).

- ۳۷ - مضمون کدام بیت با ابیات دیگر متفاوت است؟

شما را کنون می‌دمد سبزه نو

۱) مرا غله تنگ اندر آمد درو

چه می‌خواهی از باز برگنده بال

۲) کند جلوه طاووس صاحب جمال

دگر چشم عیش جوانی مدار

۳) چو بر سرنشت از بزرگی غبار

دیگ منه کاشش ماسرد شد

۴) تازه به سارا ورقست زرد شد

- ۳۸ - ابیات زیر در تبیین کدام مرحله از مراحل سلوک بیان شده است؟

هفت اخگر یک شر را نجات داد

«هفت دریا یک شمر اینجا بود

هفت دوزخ همچو یخ افسردهای است

هفت جنت نیز اینجا مردهای است

در زمین ریگی همان انگار نیست

گردو عالم شده همه یکبار نیست

قطرهای در هشت دریا گشت گم»

گر به یک ره گشت این نه تشت گم

۴) فقر و فنا

۳) توحید

۲) استغنا

۱) حیرت

- ۳۹ -

در کدام بیت استشهاد به آیه قرآن، به نص آیه نزدیک‌تر است؟

ای تو را الطاف و علم من لدن

۱) باز آمد کای محمد عفو و کن

کی بود آسان رموز من لدن

۲) گرچه آسان نمود آن سان سخن

پرگش از باد کبر من لدن

۳) پس دهان دل ببند و مهر کن

خوش مدارا کن به عقل من لدن

۴) با سیاستهای جاهل صبر کن

ابیات زیر به چه نکته‌ای دلالت دارد؟

«در شنود گوش تبدیل صفات

ز آتش ار علمت یقین شد از سخن

در عیان دیده ها تبدیل ذات

۱) علم اکتسابی و علم لدنی هر دو مهم است.

پختگی جو در یقین منزل مکن»

۲) صفات و ذات ما، با علم یقینی تغییر می‌یابد.

۳) علم یقینی منزل پختگی و کمال سالک است.

۴) علم الیقین منزل نهایی نیست باید به حق الیقین رسید.

- ۴۰ -

- ۴۱ نکته مورد نظر مولانا در بیت زیر با کدام گزینه تناسب دارد؟

جود جمله از عوض‌های دیدن ضد ترسیدن است

۱) چون بخشنده‌گان بخشش‌های خود را قضای الهی می‌دانند از بخشیدن هراسی ندارند.

۲) مردم اگر بدانند نفس بخشش آن‌ها عین لطف حق است، دیگر ترس آن‌ها از کم شدن مال و ثروت زایل می‌شود.

۳) توجه به پاداش الهی بنده را به وجود و بخشش متمایل می‌کند از این‌رو دیگر ترس او از کم شدن مال زایل می‌شود.

۴) پاداش بخشش‌های بنده همیشه دیده نمی‌شود از این‌رو خداوند شخص بخشنده را به بخشیدن و نترسیدن دعوت می‌کند.

- ۴۲ مفهوم کلی ابیات زیر چیست؟

اندرین یم ماهی‌های مامی‌کنند
مار را از سحر ماهی می‌کنند

لیک درگه مارهای پر فنند
واندرین یم ماهیان پر فنند

۱) غلبه ظاهری منکران به دستیاری سحر در برابر اولیای حق

۲) غلبه باطنی و مغلوبیت ظاهری اولیای الهی برابر منکران

۳) تباین سیالیت معرفت باطنی با جمود معرفت ظاهری

۴) تقابل قدرت تصرف اولیای الهی با مدعیان معرفت

- ۴۳ معنای درست بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

عاقلهٔ جانم تو بودی از السَّت

گر خطاكشتم دیت بر عاقله است

۱) اگر به غلط مرتكب قتلی شدم، این تقدیری بود که از روز السَّت تو برايم رقم زدي.

۲) اگر سهواً کسی را کشتم، چون تو از روز السَّت پشتیبانم بوده‌ای، دیه گناهم را بپرداز.

۳) اگر به سفاهت قتلی مرتكب شدم دیه آن بر خویشان است که تو مرا در ازل به آن‌ها پیوند داده‌ای.

۴) اگر به خطا کسی را کشتم بر من حرجی نیست، من از السَّت مست و مجنون بوده‌ام و دیه بر مجنون روا نیست.

- ۴۴ حافظ کدام مصرع را از غزل سعدی تضمین کرده است؟

۱) «جز این قدر نتوان گفت در جمال تو عیب»

۲) بر سر تربت من بی‌می و مطرب منشین

۳) مجو درستی عهد از جهان سستنهاد

۴) «چراغ روی تو را شمع گشت پروانه»

- ۴۵ مفهوم کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) سیر انجام در آینه‌آغاز خوش است

۲) تا چند در این دایره همچون خط پرگار

۳) ساقی ما در مروت هیچ خودداری نکرد

۴) هر که دانست سرانجام حیات است فنا

- ۴۶ مفهوم کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) نیرنگ چرخ چون گل رعناء در این چمن

۲) خمار زردرویی داشت در پی چون گل رعناء

۳) چون گل رعناء درون خویش اندودم به خون

۴) ز می بگذر که باشد در قفا همچون گل رعناء

که وضع مهر و وفانیست روی زیبا را
«تابه بویت ز لحد رقص کنان برخیزم»
«که این عجوز عروس هزار داماد است»
مرا زحال توبا حال خویش پروا نه

دام را پیش‌تر از دانه نظر باید کرد
سر در پی آغاز زانجام گذارم؟
نشئه انجام را در ساغر آغاز داشت
چون شرر دامن انجام در آغاز گرفت

خون دل از پیاله زر می‌دهد مرا
اگر رنگی به رویم از شراب لاله‌گون آمد
تا در این بستان سرا رنگ خزانی شد ز من
خمار زردرویی باده‌های ارغوانی را

- ۴۷- مفهوم کدام عبارت درست بیان شده است؟

- (۱) اگر چه در عمل پادشاه فریه شوی، خویشن لاغر نمای. (بیشتر از آن مباش که مینمایی).
- (۲) اگر از نیک، نکوهیده باشی، بهتر که از بد، ستدوده شوی. (به قدر و مدح مردم دل نباید داد).
- (۳) هر که از کسی فریه شود زودتر کشتن از وی چشم باید داشتن. (لطف زیاد را خطرها در پی است).
- (۴) و به هر محقّقی، مزوّری مکن تا روزی که به کارت آید، منععت بزرگ بود. (خود را ارزان فروختن خطاست).

- ۴۸- عبارت زیر در چهار مقاله در وصف چه کسی بیان شده است؟

«وزیر شاهنشاه بود و در فضیلت ترسّل و شعر کمالی داشت و مردی عدلی مذهب بود، عدلی مذهبان به غایت متنسک و متّقی باشند.»

(۲) صاحب بن عبّاد رازی

(۴) ابوحنیفة اسکافی

(۱) ابوالحسن السّرخسی البهرامی

(۳) ابن عمید کاتب

- ۴۹- معنی درست عبارت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«پیش من باری آن است که ملک روی زمین نخواهم با تبعت آزاری تا به خون رسد، که پیداست چون مرد با وی چه همراه خواهد بود.»

(۱) از نظر من حکومت چنان ارزشی نداشت که شاه به خاطر آن خلق آزاری کرد و در خون خلق افتاد و بعد از مرگ معلوم نیست چه بر او خواهد گذشت.

(۲) مرا باور این است که گرد دولت نگردم که زحمتی بزرگ در پی دارد و خون‌ها باید ریخت و چون آدمی بمیرد باید پادافره کار خود بیند.

(۳) از نظر من حکومت چنان ارزشی ندارد که پادشاه به خاطر آن خلق آزاری کند و خون‌ها ریزد، چرا که باید پاسخگوی اعمال خود باشد.

(۴) اعتقاد من آن است که پادشاهی دنیا ارزش آن ندارد که دیگری بیازاری تا چه رسد به کشتن وی، و آدمی چون بمیرد با خود چه خواهد برد.

- ۵۰- معنی واژه‌هایی که زیرشان خط کشیده شده، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«تا برجایم بر تملّق و زَرْقَ مشغول نشوم که به افتعال و شَعْبَدَه، قضای آمده بازنگردد که گفته‌اند: إذا إِنْتَهَتْ الْمُدَّةُ كَانَ الْحِتْفُ فِي الْحِيلَةِ»

(۱) تا زنده‌ام - دو رنگی - مکر - مرگ

(۲) تا سرپا هستم - نیرنگ - نامردمی - نابودی

(۳) تا توانایی دارم - چرب‌زبانی - تسليم‌شدگی - سقوط

(۴) تا در این پست و مقام هستم - مال پرستی - ظاهرسازی - رهایی

- ۵۱- درون‌مایه اصلی داستان «راهد و راسو» کلیله و دمنه در کدام گزینه آمده است؟

(۱) کسی که بر مراد خود قادر گردد و در حفظ آن اهمال نماید و در سوز ندامت افتاد و به غرامت مأخوذه گردد.

(۲) کسی که دشمنان غالب و خصوم قاهر بدو محیط شوند و مفعز و مهرب از همه جوانب بر او متعدد باشد.

(۳) کسی که بی‌فکر و رویت خود را در دریای حیرت و ندامت افکند و بسته دام غرامت و پشیمانی گردد.

(۴) آنکه دل بر استمالت او نیارامد، اگر چه در ملاطفت مبالغت نماید.

- ۵۲- مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟

(۲) ولايٰقى الكثيرٰ مع الفسادِ

(۴) والدَهْرُ ذُو دَوَلٍ تَنَقَّلُ فِي الْوَرَى

(۱) سایه ابر و دوستی اشرار

(۳) ستایش دروغ و مال بسیار

-۵۳- کدام گزینه با مفهوم عبارت زیر متفاوت است؟

«پیش از آن که خصم فرصت چاشت بیابد، برای او شامی گواران سازد.»

(۱) پیش از آن که اهل بغداد شام خورند وزیر را چاشتی چاشنی بدادند.

(۲) پیش از آن که تاتار در این دیار بر ما سحر خورد، قصد شام کنید.

(۳) و قبل از بیان مفهوم عبارت «کدام گزینه با مفهوم عبارت زیر متفاوت است؟»

(۴) نعَد بالحجاج قبل از یتعشی بک.

-۵۴- عبارت «کلُّ مُجْرٍ فِي الْخَلَاء يُسَرٌّ» از مرزبان‌نامه با کدام ضرب‌المثل فارسی مطابقت دارد؟

(۱) هر که باد کارد طوفان درو کند.

(۲) هر که تنها به قاضی رود، راضی برگرد.

(۳) هر که رود چرد و هر که خوابد خواب بیند.

-۵۵- عبارت «إِذَا احْتَاجَ الرَّزْقُ إِلَى الْفَلَكِ فَقَدْ هَلَكَ» در چه موقعی کاربرد دارد؟

(۱) آنگاه که بزرگی به حقیری محتاج گردد.

(۲) آنگاه که استادی به شاگردش نیازمند شود.

-۵۶- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) نافه‌صفت از میان خون جگر، دمی خوش برمی‌آورم.

(۲) پیوسته پسته‌وار شوریختی خود را به دردخنده پوشیده می‌دارم.

(۳) از نفثة‌المصدوری که مهجوی بدان راحتی تواند یافت، چاره نیست.

(۴) از أَنْيَنِ الْمَهْجُورِي که رنجور را در شب دیجور هجر بدان شفایی تواند بود، گریز نه.

-۵۷- مفهوم کدام گزینه به مفهوم «دست پاک و حُقَّه تهی مانده‌ام» نزدیک‌تر است؟

(۱) به هر قدمی که نه بر جاده قرار زده‌ام.

(۲) در کشاکش تغاییر احداث افتاده‌ام.

(۳) از مئین و ألف، ماننده صفر بر هیچ آمدہ‌ام.

(۴) خاک در چشم آب حیات زده‌ام.

متن زیر را بخوانید و به پرسش‌های ۵۸-۶۰ پاسخ دهید.

و چون سلطان در نیشابور حاضر بود و از اطراف اصناف خلائق از قواد و اصحاب حاجات روی به خدمت او نهادند و مهمات و مصالح ایشان را کسی کفايت نمی‌کرد و متحیر و پریشان می‌گشتند. روزی به جمعیت بر در سرای مجیرالملک جمع شدند و غلبه و آواز برداشتند و تشنيع آغاز نهادند. بیرون آمد و روی بدیشان آورد که سخن شما عین صدق است و شکایت بر حق اما من نیز به نزدیک خداوند حصافت معدوم از کار مصلحت قوادگی با مصلحت قواد که روی کارند نمی‌بردازم و از ترتیب ارزاق خراید با تهدیب اوراق جراید نمی‌رسم. چند روز است تا سلطان اشارت فرموده است که چندین پیرایه از جهت مطاربه معدّ کنیم و به هیچ کاری دیگر مشغول نباشیم امثال امر سلطان واجب است و اسعاف ملتمسات ارباب حوائج لازم. در این گفت و شنید بودند که مبشران اخوان یعنی یزک پنجاب در رسید مخبر بدانکه لشکر مغول مقدم ایشان یمه و نوبن و سُبتای بهادر از آب گذشتند.»

-۵۸- با توجه به عبارت فوق، چه خبر تلخی برای سلطان آورده شده است؟

(۱) عبور لشکر مغول از رود سیحون

(۲) گذشتن لشکر مغول از رود سند

(۳) انتخاب نوبن و سُبتای به فرماندهی لشکر مغول از رود سند

-۵۹- با توجه به متن، دل‌مشغولی اصلی مجیرالملک در زمان اقامت سلطان در نیشابور چه بود؟

(۱) تدارک اسباب عیش و عشرت سلطان

(۲) برطرف کردن نیاز اطرافیان سلطان

(۳) حفاظت از جان سلطان و اطرافیان او

- ۶۰- با توجه به مفهوم کلی متن، اشتغال سلطان به لهو و لعب نشانه چیست؟
- ۱) تجمل‌گرایی سلطان
 - ۲) سردرگمی و از دست دادن سرنشسته امور
 - ۳) فساد اخلاق سلطان و اطرافیان او
 - ۴) اطمینان خاطر سلطان به پیروزی نهایی بر مغولان
- ۶۱- در عبارت زیر به چه موضوعی تأکید شده است؟
- «... و مهر از مهر بود، مهر آنجا نهند که مهر در آنجا دارند. ای رضوان، بهشت تو را، ای مالک، دوزخ تو را، ای کرّویان، عرش شما را، ای دل سوخته که بر تو مهر مهر است. تو مرا و من تو را.»
- ۱) رازداری نتیجه مهروزی است.
 - ۲) دوستداری و رازداری مکمل یکدیگر است.
 - ۳) مهر کردن چیزی، نشانه گرامی داشتن آن است.
 - ۴) مهر کردن، نشانه رازداری و نگهداشتن اسرار است.
- ۶۲- عبارت زیر در نقد چه کسانی است؟
- «فصلی چند از سخنان مصنوع مسجع بی‌معنی یاد گیرند و حکایات انبیاء و مشایخ به عبارت آرند و بعضی سور یا آیات را تفسیر ساخته و با هم تلفیق داده، یاد گیرند و اشعار بر الحان برخوانند و بر عوام فروخوانند.»
- ۱) متكلّمان
 - ۲) مذکران
 - ۳) واعظان
 - ۴) قصاصان
- ۶۳- کدام گزینه در باب طبقات اهل فرات درست است؟
- ۱) متوسّمان، دانا بوند بر اندرون دل‌ها بی‌دلیل و نشان‌ها و برهان، آنها را به کار نماید.
 - ۲) متفرّسان، دائم به غیب نگرند و از ایشان غایب نباشد و هیچ چیز از آنها پوشیده نبود.
 - ۳) مستنبطان، به نور خدای بنگردند و آن سواطع انوار بود که در دل بدرخشد، معانی بدان نور ادراک کنند.
 - ۴) ربّانیان، عالمان باشند و حکیمان، اخلاق حق گرفته‌اند به دیدار، و آسوده باشند از خبر دادن از خلق و نگریستن بدیشان.
- ۶۴- کدام آیه قرآن با موضوع غیرت در عرفان مرتبط است؟
- ۱) و لا تطُرِّدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهِمْ بِالْعَدَا وَالْعَشَيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ (آیه ۵۲ / انعام)
 - ۲) قل أَنَّمَا حَرَمَ رَبِّ الْفَوَاحِشِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ (آیه ۳۳ / اعراف)
 - ۳) أَلَا إِنَّ أُولِيَّ اللَّهِ لَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (آیه ۶۲ / يونس)
 - ۴) وَيُؤْثِرُونَ عَلَى أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَاصَّةً (آیه ۹ / حشر)
- ۶۵- عبارت زیر در توصیف کیست؟
- «به وقتِ فتنِ حروبِ امیر المؤمنین علی (ع) بیامد و به موافقت علی با اعدادی وی حرب همی کرد تا روز حرب صفين شهادت یافت.»
- ۱) عمار یاسر
 - ۲) هرم بن حیان
 - ۳) سعید بن مسیب
 - ۴) اویس قرنی
- ۶۶- با توجه به متن زیر کدام گزینه درست است؟
- «و اما مرید به معنی محب، سالک مجذوب است و مراد به معنی محبوب، مجذوب سالک که معنی شیخوخت در ایشان منحصر است، چه محب آن است که مجاہدت و مکابدتش بر مکاشفت و مشاهدت سابق بود و محبوب آن که حقیقت کشف او بر صورت اجتهد سابق.»
- ۱) وجود سالک مجذوب به حق است نه به خود.
 - ۲) مجذوب سالک بر اثر مجاہدت از سیر به طیر می‌رسد.
 - ۳) مجذوب سالک به یک جذبه بساط ادوار مقامات طی کند.
 - ۴) عبارت «جذبة من جذبات الحق توازی من عمل الثقلین» شایسته مقام سلوک مجذوب است.

- ۶۷- عبارت زیر به کدام مقام عرفانی اشاره دارد؟

«هرگاه که اخلاق نفس مبدل شود و دیو طبیعت مسلمان گردد و به جای متابعت هوا در او مطاوعت خدا پدید آید و بعضی از حظوظ او حقوق گردد»

۴) مقام رضا

۳) مقام مشاهده

۲) مقام تسلیم

۱) مقام سمع

- ۶۸- کدام گزینه نادرست معنی شده است؟

۱) تفویض: دست بداشتن از حظ نفس

۳) جُذاب: واردی که دل سوی حق سوق دهد.

- ۶۹- کدام گزینه شامل زبان‌های ایرانی باستان است؟

۱) سغدی - اوستایی - سکائی - ختنی

۳) سکائی - مادی - سغدی - اوستایی

- ۷۰- قید مؤول در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) من با توانیامدم که صحرابینم

۲) جان بر کف دست آمده تا روی تو بیند

۳) چنان قحطسالی شداندر دمشق

۴) به کوی میکده گریان و سرفکنده روم

- ۷۱- از نظر کاربرد صفت و موصوف، کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) اینجا شکری هست که چندین مگساند

۲) امروز غرّهای به فصاحت که در حدیث

۳) این دو سه یاران که ترا رهبرند

۴) هزار جهد بکردم که سرّ عشق بپوشم

- ۷۲- کدام گزینه در باب دستگاه نظری سوسور درست است؟

۱) کلیت نظام زبان بر مبنای کوچک‌ترین تفاوت‌های رابطه میان دال و مدلول «اختیاری» است.

۲) سوسور برخلاف زبان‌شناسان سلف اروپایی مطالعه در زمانی را جایگزین رویکرد غیرتاریخی کرد.

۳) در دیدگاه سوسور، زبان، نظامی از نشانه‌های «قراردادی» است که با آگاهی جمعی بر ساخته می‌شود.

۴) براساس دیدگاه سوسور، اصل «تفاوت»، نشانه‌های یک زبان را می‌سازد ولی تأثیری در معنای آن ندارد.

- ۷۳- کدام گزینه معرف ساختار غالب مقامات حمید الدین بلخی است؟

۱) مقدمه، اسناد، بدنۀ اصلی، تخلص، شعر پایانی، خاتمه

۲) اسناد، مقدمه، تخلص، بدنۀ اصلی، خاتمه، شعر پایانی

۳) اسناد، مقدمه، بدنۀ اصلی، تخلص، خاتمه، شعر پایانی

۴) مقدمه، اسناد، تخلص، بازناسی، بدنۀ اصلی، خاتمه

- ۷۴- کدام گزینه در باب مکتب وقوع درست است؟

۱) شعر این مکتب سوز و سازی دارد و جوان‌پسند و عوام‌خوان است.

۲) شعر وقوع، عموماً برون‌گراست و منطبق با اوضاع اجتماعی سده نهم و دهم است.

۳) شعر وقوع از نظر رعایت مسائل بدیعی و بیانی همان دقت نظرهای سبک عراقی را دارد.

۴) شعر وقوع، همچون سبک هندی مضامین نامحدود و متکثّر را در حد مصرع و بیت منعکس می‌کند.

- ۷۵ - تذکره‌نویسان عهد صفوی کدام مورد را واژگون کردن و بی‌معنا ساختن سخن می‌دانند؟

- (۱) طرز تازه (۲) طرز تزریق (۳) طرز اهل هند (۴) طرز جمهور
- ۷۶ - کدام اثر تحت تأثیر منطق الطیر عطار تألیف شده است؟

(۱) رساله‌الطیور نجم الدین رازی

(۲) روضة الفریقین ابوالرجا چاچی

(۳) بحر الفوائد از نویسنده‌ای گمنام در قرن ششم

(۴) کشف الاسرار عن حکم الطیور و الازهر عزالدین مقدسی

- ۷۷ - کدام گزینه درباره مثنوی «حمله راجی» درست است؟

(۱) «حمله راجی» را شیخ احمد ادیب متخلص به راجی در شرح زندگی و جنگ‌های نادرشاه افشار سرود.

(۲) «حمله راجی» را شهاب ترشیزی متخلص به راجی در شرح زندگی و جنگ‌های یکی از مهاراجه‌های هند سرود.

(۳) «حمله راجی» را ملابمان علی متخلص به راجی در شرح زندگی و جنگ‌های رسول اکرم (ص) و خانواده ایشان سرود.

(۴) «حمله راجی» را باذل مشهدی متخلص به راجی در شرح زندگی و جنگ‌های حضرت علی (ع) سروده این منظومه به «حمله حیدری» هم مشهور است.

- ۷۸ - کدام گزینه درباره «غزلان الهند» درست است؟

(۱) ترجمه بخش‌هایی از ضوء‌الدراری و تأليف خان آرزو است.

(۲) ترجمه بخش‌هایی از سبحة‌المرجان و تأليف خان آرزو است.

(۳) ترجمه بخش‌هایی از ضوء‌الدراری و تأليف آزاد بلگرامی است.

(۴) ترجمه بخش‌هایی از سبحة‌المرجان و تأليف آزاد بلگرامی است.

- ۷۹ - ابوالفضل بیهقی در تدوین باب خوارزم در کتاب تاریخ خود از یادداشت‌های چه کسی استفاده کرده است؟

(۱) عبدالحی گردیزی

(۲) ابوریحان بیرونی

(۳) احمد حسن میمندی

- ۸۰ - جریان اقلیمی - روستایی در رمان نویسی معاصر از چه دوره‌ای و چرا آغاز شد؟

(۱) از ۱۳۳۰ به بعد و ایجاد دوره خفقان سیاسی

(۲) از ۱۳۰۰ به بعد و ورود ایران به دوران مدرنیته

(۳) از ۱۳۲۰ به بعد و ایجاد آزادی‌های نسبی سیاسی

(۴) از ۱۳۴۰ به بعد و ایجاد جنبش‌های سیاسی و اجتماعی

- ۸۱ - کدام داستان‌ها همسو با گرایش ملی و وطن‌پرستانه رضاخان نوشته شده است؟

(۱) «شاهکار» از جمال‌زاده و «هما» از محمد حجازی

(۲) «جادو» از علی دشتی و «بابک خرمدین» از سعید نفیسی

(۳) «عشق و سلطنت» از میرزا باقر خسروی و «داستان باستان» از میرزا حسن بدیع

(۴) «دیو - دیو» از بزرگ علوی و «پروین دختر ساسان» و «سایه مغول» از صادق هدایت

- ۸۲ - نخستین تجربه شعر منتشر فارسی از آن کیست و اثر معروف‌وی چیست؟

(۱) یدالله رؤیایی - دریایی‌ها

(۲) محمد مقدم - راز نیمه شب

(۳) هوشنگ ایرانی - بنفش تن خاکستری

(۳) احمد شاملو - آهن‌ها و احساس

-۸۳- بحر عروضی کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟

۱) از این زنجیریان یک تن زنش را در تب تاریک بهتانی به ضرب دشنه‌ای کشته است.

۲) اما ز پس غبارکی می‌گوید: / نه برق نگاه خادعانه ره می‌جوید؟

۳) در گردش موج تیره حتی ماهی / یاقوت شود تنش یکسر

۴) و آن بسته درها را نشانم می‌دهد با مهر و موم پنجه خونین

-۸۴- وزن عروضی کدام گزینه «مضارع مسدس اخرب مکفوف محذوف» است؟

در چنگ این گروه لئام

انده نصیب گوهر آدم شد

شیرین و تلخ ده ر چشیده

گریان ز حسرت تو چوباران من

۱) افتادهای سخت به دام

۲) وان بخششی که بردو عالم شد

۳) ای سرد و گرم ده ر کشیده

۴) ای کرده گرد ماه ز شب خرمن

نه برتو بر شمنی از رهیت مشفقتر (ایطاء جلی)

از گل و لاله گریز است و ز گل رویان نیست (شایگان)

پیوسته از آن دیده به خون تر دارم (اکفا)

اگر از مادمی دوری گزینی (اقوا)

-۸۵- عیب قافیه در کدام گزینه درست معین شده است؟

۱) در این زمانه بتی نیست از تو نیکوترا

۲) در من این هست که صبرم ز نکورویان نیست

۳) از غصه هجران تو دل پر دارم

۴) کنی ناخوش به ما بر زندگانی

-۸۶- در کدام گزینه «قصر تعیین» به کار رفته است؟

۱) نبینی جز مرا نظمی محقق

۲) من نکردم امر تاسودی کنم

۳) تنها نه ز راز دل من پرده بر افتاد

۴) نه من سبوکش این دیر رندسوزم و بس

-۸۷- در کدام گزینه نوع خبر بنا بر حال مخاطب درست بیان شده است؟

به می دامن لب نیالودهام (خبر طلبی)

من خود به چشم خویشن دیدم که جانم می‌رود (خبر مؤکد)

هزار بار من این نکته کرده‌ام تحقیق (خبر انکاری)

بر همانیم که بودیم و همان خواهد بود (خبر ابتدایی)

۱) اگر نه به یزدان که تابودهام

۲) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن

۳) جهان و کار جهان جمله هیچ بر هیچ است

۴) حلقه پیرمغان از ازلم در گوش است

-۸۸- غرض ثانویه جملات استفهامی در عبارت زیر چیست؟

دیوار چیست؟ / آیا به جز دو پنجره روبروی هم / اما بی‌پنجره؟

۱) بیان تردید

۲) دعوت به تأمل شنونده

۳) تذکر و هشدار به مخاطب

۴) تجاهل گوینده از امر بدیهی

-۸۹- در بیت زیر کدام صنعت بدیعی دیده می‌شود؟

زمین در فرش زنگاری گه اnder حله خسرا

«فلک در سندس نیلی هوا در چادر کحلی

۱) استدرآک

۲) استتبع

۳) توجیه

۴) تدبیج

که با شکستگی ارزد به صد هزار درست
که حمله بر من درویش یک‌با آورد
ماییم و کهنه‌دلقی کاوش در آن توان زد
چون من از خویش برفت دل بیگانه بسوخت

نیم شب دوش به بالین من آمد بنشست
به که نفوشند مستوری به مستان شما
مسکین خبرش از سر و در دیده حیا نیست
چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد

در بیت‌های زیر نوع کنایه قسمت‌های مشخص شده به ترتیب کدام است؟

کتب خانه هفت ملت بشست
چو بیند کسان بر شکم بسته سنگ
چگونه چون قلمم دود دل به سر نرود»

- ۲) فعل - موصوف - صفت
- ۴) موصوف - فعل - صفت

بـه دو رخ مـاه را دو رخ نـهـاده»

۲) تشبيه تمثيل

۴) تشبيه تسویه یا مزدوج

پنهان نموده‌ایم چو پیری پس خضاب»

- ۳) ملازمت
- ۴) علیت

باری این حرف‌های داغ دلم را / دیوار هم توان شنیدن نداشته است / آیا تو را توان شنیدن هست / دیوار! / دیوار

سرد سنگی سیار!

۱) استعاره مصـرحه مجرـدة مـرشـحـه

۳) استعاره مـكـيـه تخـيلـيـه

در عبارت زیر کدام واژه در معنی مجازی به کار رفته است؟

«پـس آـن اـروحـه کـه درـ صـفـ اـول بـودـنـ، درـ مقـامـ بـیـ وـاسـطـگـی اـز نـظـرـهـای خـاصـ حقـ تعالـیـ پـرـورـشـ وـ استـعـدـادـ آـن يـافـتهـ بـودـنـ کـه درـ طـلسـمـ گـشاـیـی عـالـمـ صـورـتـ، آـدـمـ وقتـ خـوـیـشـ باـشـندـ، آـنـگـه خـلـاـیـقـ بـهـوـاسـطـهـ هـدـایـتـ اـیـشـانـ طـلسـمـ گـشـوـدـنـ درـ آـمـوزـنـدـ.»

- ۲) آدم، به علاقه خاص و عام

- ۴) خلائق، به علاقه فاعليت

۱) اـروحـه، بـه عـلاقـهـ مـلاـزـمـتـ

۳) صـفـ اـولـ بـه عـلاقـهـ جـزـءـ وـ كـلـ

-۹۰ در کدام بیت «ایهام ذو وجوده» دیده می‌شود؟

۱) بـکـنـ معـاملـهـایـ وـبـنـ دـلـ شـکـسـتـهـ بـخـرـ

۲) بـهـ تنـگـچـشمـیـ آـنـ تـرـکـ لـشـکـرـ نـازـمـ

۳) درـوـیـشـ رـاـ نـبـاشـدـ بـرـگـ بـرـایـ سـلـطـانـ

۴) آـشـنـایـ نـهـ غـرـیـبـ اـسـتـ کـهـ دـلـسـوـزـ مـنـ اـسـتـ

کـلمـهـ «ـنـرـگـسـ» درـ کـدـامـ بـیـتـ «ـاسـتعـارـهـ مـحـتمـلـهـ» اـسـتـ؟

۱) نـرـگـسـشـ عـرـبـدـهـ جـوـیـ وـ لـبـشـ اـفـسـوـنـ کـنـانـ

۲) کـسـ بـهـ دـورـ نـرـگـسـ طـرـفـیـ نـبـسـتـ اـزـ عـافـیـتـ

۳) نـرـگـسـ طـلـبـدـ شـیـوهـ چـشمـ توـزـهـیـ چـشمـ

۴) اـرـغـوـانـ جـامـ عـقـيقـیـ بـهـ سـمـ خـواـهـدـ دـادـ

در بیت‌های زیر نوع کنایه قسمت‌های مشخص شده به ترتیب کدام است؟

«یـتـیـمـیـ کـهـ نـاـکـرـهـ قـرـآنـ درـسـتـ

بـحـزـ سـنـگـدـلـ نـاـکـنـدـ مـعـدـهـ سـنـگـ

سـیـاـهـ تـرـ اـزـ خـوـدـ کـسـیـ نـمـیـ بـیـنـ

۱) موصوف - صفت - موصوف

۳) صفت - فعل - موصوف

در بیت زیر کدام صنعت ادبی دیده می‌شود؟

«بـهـ یـکـ بـوـیـ اـزـ اـرـمـ صـدـ درـ گـشـادـهـ

۱) تشبيه مرکب

۳) تشبيه تفضيل

نـوعـ عـلـاقـهـ مجـازـ درـ کـلمـهـ «ـپـیـرـیـ» درـ بـیـتـ زـیرـ چـیـستـ؟

«ـمـاـ عـیـبـ وـ نـقـصـ خـوـیـشـ وـ جـمـالـ وـ کـمـالـ غـیرـ

۱) بـدـلـیـتـ

۲) مـجاـورـتـ

درـ شـعـرـ زـیرـ نوعـ استـعـارـهـ «ـدـیـوارـ سـرـدـ سـنـگـیـ سـیـارـ» چـیـستـ؟

۱) استـعـارـهـ مـصـرـحـهـ مجرـدـهـ مـرـشـحـهـ

۳) استـعـارـهـ مـكـيـهـ تخـيلـيـهـ

درـ عـبـارتـ زـیرـ کـدـامـ واـژـهـ درـ معـنـیـ مـجازـیـ بـهـ کـارـ رـفـتـهـ اـسـتـ؟

«ـپـسـ آـنـ اـروحـهـ کـهـ درـ صـفـ اـولـ بـودـنـ، درـ مقـامـ بـیـ وـاسـطـگـیـ اـزـ نـظـرـهـایـ خـاصـ حقـ تعالـیـ پـرـورـشـ وـ استـعـدـادـ آـنـ يـافـتهـ بـودـنـ کـهـ درـ طـلسـمـ گـشاـیـیـ عـالـمـ صـورـتـ، آـدـمـ وقتـ خـوـیـشـ باـشـندـ، آـنـگـهـ خـلـاـیـقـ بـهـوـاسـطـهـ هـدـایـتـ اـیـشـانـ طـلسـمـ گـشـوـدـنـ درـ آـمـوزـنـدـ.»

- ۲) آدم، به علاقه خاص و عام

- ۴) خلائق، به علاقه فاعليت

۱) اـروحـهـ، بـهـ عـلاقـهـ مـلاـزـمـتـ

۳) صـفـ اـولـ بـهـ عـلاقـهـ جـزـءـ وـ كـلـ

-۹۷- عبارت زیر معرف کدام مکتب انتقادی است؟

«این مکتب مانند سایر شعب ساختگرایی و امدار نظریه سوسور درباره زبان است اما به ایده نظام نشانه‌ای گستره‌ای وسیع می‌بخشد و آن را از قلمرو زبان‌شناسی به مطالعه فرهنگ‌هایی بسط می‌دهد که از دیدگاه غربی «بدوی» تلقی می‌شوند.»

(۱) پساختگرایی
(۲) مطالعات فرهنگی

(۳) نشانه‌شناسی فرهنگی
(۴) انسان‌شناسی ساختگرا

-۹۸- در جاهای خالی عبارت زیر کدام اصطلاحات کلیدی قرار می‌گیرد؟

«هرمونی مجموعه‌ای از عقاید و ارزش‌های حاکم است که به جای استفاده از از طریق استیلا می‌یابد.»

(۱) سلطه سخت‌افزاری - قدرت نرم

(۲) قدرت نرم - سلطه سخت‌افزاری

(۳) قدرت سرکوبگر - رضایتمندی

(۴) رضایتمندی - قدرت سرکوبگر

-۹۹- کدام گزینه در باب کارکرد «ایدئولوژی» از نظر آلتوسر درست است؟

(۱) ایدئولوژی، در کلیت خود روابط واقعی افراد را با یکدیگر در نظام مناسبات آن‌ها بازنمایی می‌کند.

(۲) ایدئولوژی همواره از افراد سوزه‌های متعینی می‌سازد که از درک واقعیت وجودی خود سریاز می‌زند.

(۳) ایدئولوژی، در یک دستگاه ایدئولوژیک کاملاً غیرمادی و انتزاعی موجودیت می‌یابد و رفتار و مناسبات افراد را هدایت می‌کند.

(۴) ایدئولوژی باعث می‌شود افراد زندگی خود را به سبک خاصی تجربه کنند و بعد فکر کنند که این شیوه طبیعی درک خود و جهان است.

-۱۰۰- عبارت زیر مطابق نظریه رمزگان رولان بارت از کدام نوع رمزگان بهشمار می‌آید؟

«سید میران ذاتاً خوش‌معاشرت و مهمان‌دوست بود. روزها در قهوه‌خانه‌ها و در برخوردهای جمعی که خرجی پیش می‌آمد، اولین کسی بود که دستش در جیبش می‌رفت.»

(۱) کنشی

(۲) فرهنگی

(۳) هرمتوپیک

(۴) نمادین

